

Građanske inicijative
Beogradski centar za ljudska prava
Komitet pravnika za ljudska prava
Helsinški odbor za ljudska prava
Centar za praktičnu politiku

Novinarka BIRN-a Natalija Jovanović dobitnica godišnjeg priznanja Kuće ljudskih prava

Povodom obeležavanja Međunarodnog dana ljudskih prava 10. decembra, Kuća ljudskih prava četvrtu godinu za redom dodeljuje priznanje namenjeno pojedincima i pojedinkama koji su tokom protekle godine pokazali izuzetnu posvećenost u oblasti zaštite, poštovanja i promocije ljudskih prava.

Međunarodni dan ljudskih prava ove godine ne predstavlja povod za svečano obeležavanje i proslavu, već ozbiljnu opomenu i podsećanje da ljudska prava i slobode zahtevaju svakodnevnu i neumornu borbu kako bi se sačuvali od globalnog talasa populizma i autoritarizma koji na ljudska prava gledaju ne kao na civilizacijsko dostignuće, već prepreku apsolutnoj i nesputanoj vlasti.

Ovu godinu je obeležilo dalje nazadovanje Srbije u demokratskim procesima, kao i ozbiljni slučajevi kršenja ljudskih prava, naročito za vreme trajanja vanrednog stanja zbog pandemije korona virusa. Mapa napada na branitelje i braniteljke ljudskih prava, koju je u januaru ove godine pokrenuo Komitet pravnika za ljudska prava YUCOM već beleži 82 napada¹.

Na posebnom udaru su se našle slobode izražavanja i informisanja – samo tokom vanrednog stanja Građanske inicijative su kroz izveštaje „Tri slobode pod lupom“ zabeležile čak 42 slučaja kršenja slobode izražavanja². Da i građani jasno vide koliko su ove slobode ugrožene pokazuje i izveštaj Beogradskog centra za ljudska prava „Ljudska prava u očima građana i građanki Srbije“ gde su intervjuisani građani pri samom vrhu najugroženijih prava naveli slobodu medija³ (odmah nakon prava na zdravlje i slobodu kretanja u skladu sa trenutnom situacijom.. Ovo predstavlja poseban razlog za zabrinutost, budući da, u trenucima kada se čovečanstvo suočava sa krizom koja ugrožava zdravlje, fizičku egzistenciju, ali i uobičajeni način života ljudi, tačne i pravovremene informacije postaju jedan od najvažnijih resursa.

Zbog toga je ovogodišnja dobitnica priznanja Kuće ljudskih prava **Natalija Jovanović, novinarka BIRN-a i autorka teksta koji je razotkrio prikrivanje zvaničnih podataka o broju preminulih od korona virusa**. U svom istraživanju, koje je pod naslovom “Korona: Broj umrlih i zaraženih višestruko veći od zvanično saopštenog”, 22. juna ove godine objavljeno na portalu javno.rs, Natalija Jovanović je pokazala da je od javnosti sakrivena informacija da je broj preminulih od posledica korona virusa u periodu od 19. marta do 1. juna bio drastično veći nego što je zvanično predstavljeno.

Smatramo da je Natalija svojom hrabrim i upornim istraživačkim radom dala značajan doprinos slobodi informisanja, koja kao deo slobode mišljenja i izražavanja predstavlja jedan od temelja svakog demokratskog društva. Podsećamo da pravo građana na objektivno i pravovremeno informisanje predstavlja ključnu protivežu moći, i da bi bez kontrole koju nad radom organa vlasti vrše nezavisni mediji, postojao u potpunosti neograničen prostor za zloupotrebe i samovoljno i koruptivno ponašanje državnog vrha. Zbog toga je dužnost svih nas da podržimo one koji nam omogućavaju pravo na informisanje, i da

¹ <https://www.yucom.org.rs/solidarno-za-prava-svih-prva-mapa-napada-i-pritisaka-na-organizacije-neformalne-grupe-i-po jedince-u-srbiji/>

² <https://www.gradjanske.org/category/vesti/tri-slobode-pod-lupom/>

³ http://www.bgcentar.org.rs/istrazivanje-ljudska-prava-u-ocima-gradana-i-gradanki-srbije-u-2020-godini/?fbclid=IwAR3jxYwuxK5USwlcl-xaho5NbBv8rng8x26KrGpmM7bzsd08MVqHkl5_WHA

budemo njihovi saveznici u borbi za pravednije i obaveštenije društvo.

Zbog trenutne epidemiološke situacije, dodela nagrade će biti organizovana naknadno.

Kuća ljudskih prava i demokratije je mreža organizacija civilnog društva iz cele Evrope posvećena izgradnji demokratskog i otvorenog društva, zasnovanog na bezuslovnom poštovanju ljudskih prava i vladavini zakona.

Kuću ljudskih prava Beograd čine: Građanske inicijative, Beogradski centar za ljudska prava, Komitet pravnika za ljudska prava – YUCOM, Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji i Centar za praktičnu politiku.

